

סוללים דרך

בונים חירות תודעתית

חוברת מאמרים

תוכן עניינים

<u>4</u>	<u>'בגדי המלך החדשים'</u>	<u>1</u>
<u>7</u>	<u>הכל פוליטי, אפילו החור שבלב. על תעשיית הדיכאון המאורגן</u>	<u>2</u>
<u>9</u>	<u>מה באמת צריך לזעזע אותנו?</u>	<u>3</u>
<u>12</u>	<u>תודעה יהודית בקטר הרכבת</u>	<u>4</u>

מי אנחנו?

'סוללים דרך' הינו מיזם העוסק בתודעה והסברה שהחל לפני מספר שנים לאור הצורך להבין את המתרחש במרחב הציבורי באופן ענייני, ללא משוא פנים ומתוך שיח בוגר ומקצועי.

לאט לאט הצטרפו למיזם אנשים רבים, עד שכיום הקהילה הגיעה לכ-17 אלף חברים (!) שמקבלים מאמר בכל יום.

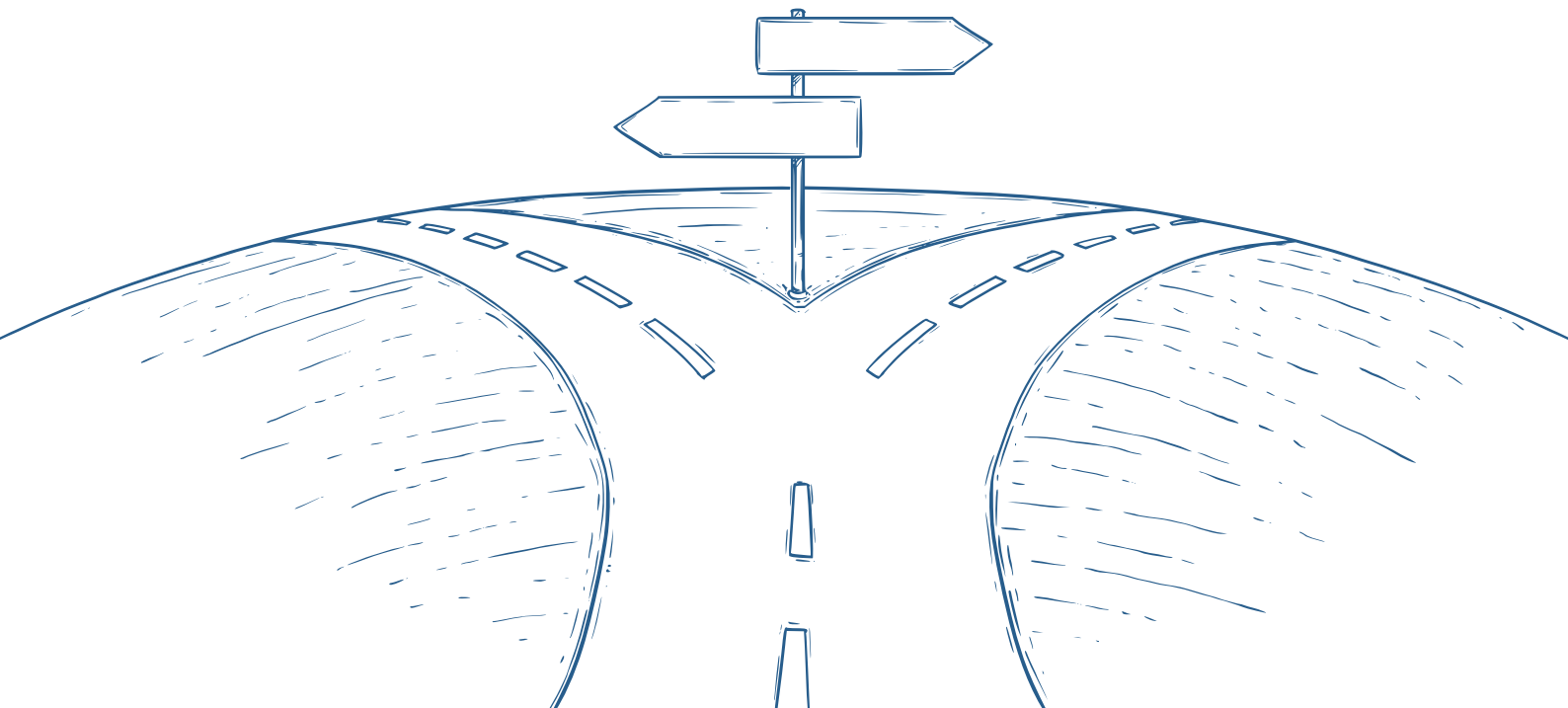
ב'סוללים דרך' אנו נוהגים לומר ש'אין לך דבר פרקטי יותר מתיאוריה טובה'.

כלומר, המיזם מאפשר לתחושות האינטואיטיביות הפשוטות של רבים, לעבור מתחושות בטן להמשגה ברורה ולתודעה סדורה. רק אדם בזה הופך להיות 'אקטיביסט' מדויק הפועל בהתאם לרוח לאומית, ציונית ויהודית.

אנו משתדלים לסקל את אבני הנגף מנהר החיים הישראליים על מנת לסייע בענווה לספינה הלאומית לנוע בבטחה ובגאון.

תגובות: ooffice@solelim-derech.co.il

להפצת החוברת: דניאל 052-757-5290

'בגדי המלך החדשים'

אודי בן חמו

'בגדי המלך החדשים' הוא סיפור המציג לראווה כיצד אנשים הולכים אחרי הכלל בעדריות מגוחכת ובחוסר עמוד שדרה. הסיפור ממחיש כיצד **לחץ חברתי** גורם לאנשים לנהוג באופן הפוך מהאמת הפשוטה לעין כל בשל החשש להיראות חריגים - וזאת **בזכות ילד אחד קטן ותמים שצעק והכריז: "המלך הוא עירום!"**

א. **מרדכי דוד אינו מייצג את הימין.** הוא מייצג בסך הכל את השכל הישר, האמת והדמוקרטיה. אם היועמ"שית קבעה באיוולת ובחוסר אחריות ש"אין מחאה אפקטיבית בלי הפרעה לסדר הציבורי", אז גם לו מותר.

אם המרחב הציבורי רווי באנרכיה בזכות 'שומרי הסף' - הישארות בבית והשארות המרחב הציבורי פרוץ אינן מוסיפות סדר, אלא מלבנות את האנרכיה. כשמישהו פורץ לביתך והמשטרה מסרבת לטפל, פעם אחר פעם - אתה לא ניגש לפורץ עם פרחים, אתה פועל לפי כללי ההתנהגות שהוא עצמו קבע. מי שבטהרנותו מזדעזע מזה, שישאל את עצמו כיצד היה נוהג לו היו עבריינים פוגעים בשיטתיות בבני משפחתו.

ב. הקשר

כשאין הקשר, הכול נראה פרובוקציה. כשיש הקשר, זו אולי אפילו תגובה מאוחרת מדי ומעטה מדי. לא שכחנו את שריפת הצמיגים, ניפוץ השמשות, חסימת הכבישים, השבתת בתי החולים, הזלזול בחיי אדם 'מהצד הלא נכון'. זהו הקשר, ופעולותיו של דוד ייבחנו אך ורק בהקשר הזה.

ג. היריב קובע את כללי המשחק (ואז מזדעזע כשמשחקים לפיהם)

כל ילד מבין זאת, ורק אליטות מתעקשות להתעלם ממנו וטהרנים להזדעזע ממנו:

כללי המשחק נקבעים על ידי מי שמוכן להפר אותם ראשון, בלי לשלם מחיר.

ברגע שהובהר שמותר להתנהג בפראות - מי שממשיך לשחק לפי חוברת נימוסים אוטופית אינו מוסרי יותר.

להבדיל, זוהי אותה פרקטיקה של אויבי ישראל היורים לתוך ריכוזי האוכלוסייה שלנו ומתחבאים מאחורי האוכלוסייה שלהם, ומצפים שכוחותינו יפעלו בעדינות כרוקחים בבית מרקחת. אימוץ כללי המשחק הללו הוא האנטי-מוסרי.

אם המרחב הציבורי רווי באנרכיה בזכות 'שומרי הסף' - הישארות בבית והשארות המרחב הציבורי פרוץ אינן מוסיפות סדר, אלא מלבנות את האנרכיה

”
**'פעיל זכויות האדם'
מרדכי דוד חסם את
רכבו של 'אבי המהפכה
המשפטית', אהרון
ברק, לאחר שכלו כל
הקיצין להחזרת הסדר
הציבורי על כנו**

ד. תפיסה מוסרית - לא התפרעות ולא אלימות
חשוב לדייק:

מרדכי דוד אינו פועל מתוך זעם עיוור. הוא דווקא נראה מחויך לגמרי ופועל עם דופק נמוך ומתוך היגיון מוסרי פשוט. הוא חוסם, וזהו. **אם החוק לא מגן, אם המערכת מתעלמת, אם הכללים נאכפים רק כלפי צד אחד, הרי שהתנהלות אחרת מזו של מרדכי דוד הופכת לשיתוף פעולה ולהפקרת חיי אנשים לבריונות מעונבת.** זוהי לא 'קיצוניות', זוהי מוסריות אזרחית פשוטה, גם אם אינה פוטוגנית במיוחד.

ה. "פעיל ימין" מול "ניצול שואה" - אומנות ה'מסגור'
המסגור של מרדכי דוד כ"פעיל ימין" הוא תרגיל רטורי זול, אבל יעיל. כך לא צריך להתמודד עם שאלות מהותיות, כגון: האם הוא צודק, האם יש עוול, האם הכללים הוגנים. מספיק להגיד "ימין" - והדיון נסגר. אהרון ברק הוא אכן ניצול שואה. אך מה עם ניצולי שואה מהצד 'הלא נכון'? האין גם הם ראויים להגנה ולכבוד?

נסו לדמיין את המסגור הבא:
'פעיל זכויות האדם' מרדכי דוד חסם את רכבו של 'אבי המהפכה המשפטית', אהרון ברק, לאחר שכלו כל הקיצין להחזרת הסדר הציבורי על כנו.

ו. אתוס "יפי הבלורית, התואר והדיבור הנכון"
מעצבי התודעה במדינת ישראל מסרבים להפנים את השינוי החברתי העמוק המתחולל. הם עדיין מאוהבים בדימוי אחד:
האזרח הלגיטימי הוא לבן, משכיל, רגוע, עם עבר 'נכון' וקול 'מאוזן'.
מי שלא נראה ונשמע כך, לא זכאי להשתתף במאבק.

מי שמפריע, 'לא מבין את הדמוקרטיה'.
מי שלא שומר על כללי הנימוס שנקבעו עבורו על ידי הוועדה מ'הצד הנכון',
מן הסתם אינו מוסרי.

מרדכי דוד שובר את הדימוי - ולכן הוא מפחיד יותר מכל סיסמה.

ז. חלוקה חדשה: לא ימין ושמאל, אלא עבדים ובעלי נפש חירותית
כאן עובר קו השבר האמיתי:
מצד אחד - מי שמוכן לקבל כל התנהלות, כל עוול, כל השפלה, ובלבד
שהכול יישאר 'מנומס' ו'ממלכתי';
מצד שני - מי שמבין שיש להסתכל למציאות בעיניים ולא להיות שבוי
בקונספציה.

דרושה התנהגות אחראית ומותאמת לכללי המשחק, גם אם אינה
מצטלמת טוב. **לא כזו המנותקת וחיה בסיסמאות טהרניות, כשבפועל היא
ממשיכה לקדם עבדות.**

ח. 'מי התחיל?' - שאלה שמפחידה רק את מי שיודע את התשובה
'מי התחיל' היא לא שאלה ילדותית. היא שאלה מוסרית ממדרגה
ראשונה.
אם אתה דורש מאדם להגיב תמיד באיפוק, אבל לעולם אינך בודק מי יצר
את המצב, אתה לא שומר על מוסר, **אתה שומר על היררכיה וחוסר צדק.**
אם ילדך סובל בגן הילדים מהתעמרות ואלימות שיטתיות ומעז להחזיר
חזרה מכה נמרצת, אבוי לגננת שתאמר "לא משנה מי התחיל".
זה משנה ועוד איך.

ט. שאלות פתוחות
מדוע נזקקנו למאות המילים המיותרות הללו כדי להסביר דברים כה
פשוטים?
כיצד אירע שאדם המבקש להחזיר את הסדר על כנו ורק מגיב לאנרכיה,
מואשם בגרימתה?
מה הדבר מעיד על הממהרים לגנותו?
מה זה מעיד על הדמוקרטיה במדינה?

י. "ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה"
בקור רוח וללא אלימות. ועם חיוך גדול.
ככה בונים חירות!

”
**דרושה
התנהגות
אחראית
ומותאמת
לכללי
המשחק,
גם אם
אינה
מצטלמת
טוב**

הכל פוליטי, אפילו החור שלב. על תעשיית הדיכאון המאורגן תמר פרנקו

א. הפוסטר המצורף - "הסיכה ירדה. החור לנצח" - הוא היסמל' החדש של הדת הפוליטית של מתנגדי הממשלה. זוהי תמצית המניפסט של קבוצה, שהפכה את ה'חור' - את השבר והחידלון - לנכס האסטרטגי המרכזי ואולי היחיד שלה.

כולנו הסתקרנו: מה יקרה כשכל החטופים יחזרו? האם סוף סוף נזכה לרגע של חסד ואחדות? התשובה נמצאת בכרזה החדשה: לא.

כל החטופים חזרו - כפי שדרשתם בפטרונות מוסרית (כאילו שלאחרים לא היה אכפת): עד החטוף האחרון! אך הנרטיב לא השתנה. הוא עושה 'חישוב מסלול מחדש' כדי למצוא את האסון הבא.

ב. מה עומד מאחורי האסטרטגיה הזאת?

כשדיכאון הופך למותג

מעבר לפסיכולוגיה האישית, יש כאן אסטרטגיית שיווק פוליטית מתוחכמת של 'שימור לקוחות' - מיתוג של 'סבל איכותי':

הקבוצה הזו ממתגת את עצמה דרך יגון. ב'שוק הרגשות' הישראלי הם מוכרים מוצר של עליונות מוסרית: מי שסובל יותר - כביכול צודק יותר ומוסרי יותר.

'החור לנצח' הוא הצהרה שיווקית: 'אנחנו המותג המוסרי היחיד, כי אנחנו היחידים שמסרבים להחלים'.

ג. כל איש שיווק יודע שקמפיין מצליח לא מחליפים. עבורם, המאבק למען החטופים היה 'קמפיין גיוס' אפקטיבי. אולם חזרתם של החטופים הביתה מהווה 'איום עסקי' ממשי על המשכיות המחאה.

לכן, אסטרטגית, הם חייבים להשאיר את ה'חור' פתוח כדי לשמר את הקהל במצב של עוררות וזעם. כדי להמשיך לתדלק מחאה.

הסיסמה הזאת מקנה להם בידול שבטי. השמחה נתפסת כמוצר של ה'מתחרים' (הימין, ה'ביביסטים', ה'משיחיים'). כדי לבדל את עצמם, הם חייבים לאמץ את ההיפוך המוחלט - דכדוך כרוני. זהו סימן היכר שבטי, שנועד למנוע זליגה של קהל לעבר נרטיב של ניצחון או תקווה.

ד. הפסיכולוגיה שמאחורי המנגנון

כשכל עולמך נבנה על 'אנטי ממשלה', ההצלחות של המדינה הן תקלה בנרטיב. זה מבאס.

המאבק
למען
החטופים
היה
'קמפיין
גיוס'
אפקטיבי.
אולם
חזרתם של
החטופים
הביתה
מהווה
'איום
עסקי'
ממשי על
המשכיות
המחאה

”
במקום 'פוליטיקה
של פתרונות' קיבלנו
'פוליטיקה של
פצעים': ככל שתמצא
יותר פצעים, כך
תוכל לגייס יותר
בוחרים...

אם החור ייסגר, על מה נתלונן? הם מחפשים אשמה כי הם חייבים סיבה להתלונן. לכן, במקום 'פוליטיקה של פתרונות' קיבלנו 'פוליטיקה של פצעים': ככל שתמצא יותר פצעים, כך תוכל לגייס יותר בוחרים...

כך נבנית מערכת ההפעלה, קומה על גבי קומה. קומה תרבותית על גבי קומה פסיכולוגית, ועל גבי שתיהן תוצר שיווקי מרשים בציניות שלו.

ברמה הפיזיולוגית, הגוף של המוחים התרגל לאדרנלין של המחאה. כשהסיבה לסטרס נעלמת נוצר ריק מאיים, וכדי למלא אותו חייבים לחזור למקום המוכר: הכעס. 'החור לנצח' הוא העוגן שמאפשר להם להמשיך להרגיש רלוונטיים.

ה. ומה הם מפספסים כאן בגדול (משהו שהמחנה הלאומי השכיל להבין ולאמץ)?
שאפשר גם אפשר לנהל מאבק ציבורי דרך חזון ותקומה ולא דרך טראומה (גם אם זה נתפס כקשה יותר...).

אנחנו נמשיך לצמוח ולהתקדם בלי לשכוח את הגיבורים שנפלו, נמשיך לשאוף לתיקון ולצמיחה, משום שזהו סיפור חיינו הלאומי כבר אלפי שנים.

נציע לעם ישראל דרך סלולה ארוכה ואופטימית, ומי שיבחר להצטרף - יבורך. ומי שלא - יישאר עם 'החור לנצח'; כי מי שמשקיע את כל ההון המותגי שלו בתוך פצע, סופו שישכח איך נראים חיים בריאים. ואנחנו?

אנחנו ממשיכים לבחור בחיי משמעות וייעוד גדולים.

מה באמת צריך לזעזע אותנו?

איתי אסמן

א. הנדסת התודעה: כך עובדת הדרמטיזציה

לפני שנסחפים אחרי מקהלת הגינויים האוטומטית, כדאי להכיר מושג מקצועי: דרמטיזציה.

המשמעות הפשוטה היא "הוספת אלמנטים של דרמה, רגש ומתח לאירוע מסוים". בתקשורת, זהו כלי עבודה מרכזי שנועד להנדס תודעה ולהניע המונים לפעולה.

הנוסחה פשוטה: לוקחים עובדות יבשות וממסגרים אותן כסיפור הוליוודי. במקרה הנוכחי, הליהוק היה מושלם: מצד אחד "ניצול השואה הקשיש והמכובד", ומצד שני "העברייין החצוף, הצעיר והמזרחי".

הצביעות זועקת לשמיים. כשאנחנו רואים חסימות כבישים, אלימות של ארגוני "כוח קפלן", מצור על מכוני מחקר, או רדיפה אחרי חברי כנסת וילדיהם עד פתח ביתם - האירוע ממוסגר מיד כ"הגנה הירואית על הדמוקרטיה" על ידי "אזרחים מודאגים". שם אין "עבריינים", יש "לוחמי חופש". אבל כשהצד השני משתמש באותם כלים? פתאום הדרמה מופעלת, והלחץ לגנות הופך למכבש דורסני.

הלחץ הזה פועל פסיכולוגית על כולם - מחברי כנסת ועד אחרון הצייצנים בימין. נוצר דחף פנימי עמוק "להרגיש מוסריים", לקבל תו תקן מהשמאל, להוכיח ש"אנחנו לא כמוהם". מפתיע שארגוני השמאל עוד לא הוציאו עצומת רבנים ליברליים סביב מרדכי דוד תחת הכותרת "ואהבת לרעך כמוך". למה? כי כשהשמאל חוסם, זה נובע מתוך "דאגה עליונה למדינה", וכשהימין עושה זאת - זה ממוסגר אוטומטית כ"שנאה ונקמה". **אבירי המוסר בתקשורת תמיד יודעים לאבחן את צפונות הלב, ומשום מה, הפסוקים והטפות המוסר מופנים תמיד רק לצד פוליטי אחד.**

ב. מבחן סדום: פשע של יחיד מול פשע של מערכת

אך הדיון התקשורתי הוא רק הסחת דעת. **השאלה האמיתית איננה מה קרה, אלא ממה אנחנו בוחרים להזדעזע.**

קחו דוגמה מבית הספר: אם באחת הכיתות יש בריון שמציק לתלמידים, זה מעצבן, זה חמור וצריך לטפל בזה. אבל מה קורה אם מנהל בית הספר מחזיק פלוגת בריונים שמכים תלמידים, או שהוא מעלים עין בכוונת מכוון מאלימות שיטתית? זה כבר אירוע מסדר גודל אחר לגמרי.

יש היררכיה ברורה בפשיעה: פושע קטן פועל בניגוד לחוק; פושע בינוני עוקף את החוק; אך הפושע הגדול והמסוכן ביותר הוא זה שמתמש בחוק, ולעיתים אף כותב אותו, כדי לבצע את זממו.

חז"ל לימדו אותנו שסדום לא נחרבה בגלל שהיו בה הרבה פושעים ברחובות. סדום נחרבה כי מערכת המשפט שלה הייתה רקובה. "חוקי סדום" היו הבעיה. כשהעוול הופך לחוק, והרשע לובש גלימה - זהו זעזוע שצריך להחריב מהיסוד. זה חמור פי כמה מכל עבירה פרטית, בוטה ככל שתהיה.

נוצר דחף פנימי עמוק "להרגיש מוסריים", לקבל תו תקן מהשמאל, להוכיח ש"אנחנו לא כמוהם"

”
**מה שחשוב להבין הוא
 שבמשוואה הזו,
 אהרון ברק הוא
 "עבריינין" בסדר גודל
 היסטורי, הרבה יותר
 ממרדכי דוד**

ג. הפושע בחליפה ובעניבה

אינני נכנס כאן לשאלה הטקטית האם נכון או לא נכון לחסום את אהרון ברק, זה לא מעניין. **מה שחשוב להבין הוא שבמשוואה הזו, אהרון ברק הוא "עבריינין" בסדר גודל היסטורי, הרבה יותר ממרדכי דוד.**

ברק הוא האישיות המשפטית שביצעה את הפשע המתוחכם ביותר בתולדות המדינה: ההפיכה המשטרית. הוא האיש שנטל את הכוח מהעם ומנבחריו, והעביר אותו לקבוצה אליטיסטית סגורה של שופטים.

הוא עשה זאת בסגנון יפה, בעברית רהוטה, בלי ניבולי פה ובלי קללות, כשהוא לבוש בחליפה ועניבה. הוא טבע את המונח המתנשא "הציבור הנאור" כקנה מידה לפסיקה, ודאג לשבט שופטים בצלמו ובדמותו כדי לשמר את ההגמוניה. הוא הפך את ישראל מדמוקרטיה תוססת לאוליגרכיה משפטית מסואבת. הפשע הזה - של גניבת הריבונות מהעם - חמור ומטריד פי אלף מכל צעקה ברחוב או חסימת מעבר.

ההתערבות של בג"ץ בהחלטת הממשלה בדבר סגירת גלי צה"ל היא מזעזעת וחצופה. לא ברור מאין מגיעה העזות לעשות זאת. **הוצאת הצו היא לא 'מכה לממשלה' כפי שנכתב במיסגור אלא 'מכה לדמוקרטיה'. זוהי חסימה של נבחרים הציבור והאזרחים.**

בעולם פרוגרסיבי ושטחי, אין הבדל בין עיקר לטפל. רגישות היתר גורמת לאנשים להזדעזע מערס שמקלל, אבל להישאר אדישים מול שופט שמחריב את הדמוקרטיה בעט נובע. הם מתרגשים מהסגנון, ומתעלמים מהמהות.

ד. הבומרנג חוזר

אז מה עלינו לעשות?
 ראשית, לא להצטרף למקהלת הגינויים האוטומטית. **עלינו לפתח חסינות מפני הנדסת התודעה והדרמטיזציה, ולזהות מי מנסה לשחק לנו ברגשות.**

עלינו לשמור את הזעזוע הנפשי שלנו לדברים החשובים באמת: לציביון היהודי של המדינה, לביטחון המדינה, וליכולת שלנו לבחור נבחר ציבור שייעצבו את המציאות ולא יהיו בובות על חוט של מערכת המשפט.

ואם מישהו יטען: "מה זה סותר? אפשר גם לגנות את האלימות וגם להתנגד לברק" - התשובה היא שזה בהחלט סותר.

מי שמזדעזע מחסימתו של אהרון ברק, מפספס את הנקודה הארכימדית: ברק הוא האדם שהכשיר את האנרכיה. הוא זה שיצר מערכת משפט המאפשרת לכאוס להשתולל, לשופטים לכבול את ידי הצבא, וליועמ"שים לנהל את המדינה. מרדכי דוד אינו אלא הבומרנג שאהרון ברק זרק לפני שלושים שנה, וכעת הוא חוזר אליו.

במקום להזדעזע מהסימפטום, הגיע הזמן לטפל במחלה עצמה.

**עלינו לשמור את הזעזוע הנפשי שלנו
לדברים החשובים באמת: לציביון
היהודי של המדינה, לביטחון
המדינה, וליכולת שלנו לבחור נבחר
ציבור שייעצבו את המציאות**

תודעה יהודית בקטר הרכבת

עזרא הימן

א. מסגורים מבלבלים

נתחיל מהמסגור של הסרטון שנשלח בקדימון. אכן, השנים האחרונות מביאות איתן שינויי עומק בציבור הדתי לאומי. מרכזי כובד של השפעה, דגשים חינוכיים, חלוקות חדשות של תפיסות ומחנות ועוד. אולי יהיה נכון לומר, שהציבור הדתי לאומי לא עבר שינויים כאלה מאז הקמת גוש אמונים.

אך המסגור של חלוקת הציבור הדתי בין 'הסתגרות חרד' לית' לעומת 'שותפות עם חילוניים בשיטת הרב קוק הישנה' מטמטם את המוח והלב. דתיים וחילוניים, מרוב הסוגים והזרמים, ממשיכים להיות שותפים בכלל תחומי החיים, בכל הרמות: בשירות המדינה ובמגזר הפרטי, בגופי הבטחון, בשירותי הרפואה וכמעט בכל מקום במדינת ישראל. אין שום שינוי או מחלוקת על השותפות הזו (אגב, אין לזה שום קשר למילים 'שיטת הרב קוק הישנה').

ב. שותפות לעומת השתייכות

אך הנה מה שכנראה מסתתר מתחת למסגור הנוח והשקרי הזה: חלק מהציבור הדתי לא רק 'שותף עם חילוניים', אלא **נמצא באותה קבוצת השתייכות של אותן אליטות שיצרו מראשית ימיה של מדינת ישראל אידיאולוגיה של 'ישראלי חדש', כתחליף ל'יהודי הישן'**. אלה אותן אליטות הקובעות את תפיסות היסוד וסולם הערכים בכל הנושאים העולים על סדר היום הציבורי. חלק מכלל הציבור הדתי דואג להתבונן כל הזמן ב'שותפו אדונו' בקרב אותן אליטות, ולהישאר מיושר לפי הקו הערכי שלו.

אותו חלק בציבור הדתי ממשיך את הקו שהתווה מנדלסון ביחס להשכלה האירופית: כשמנדלסון רצה לבסס שותפות מלאה עם ההשכלה האירופאית למרות היותו יהודי מאמין, הוא קבע - 'היה יהודי בביתך ואדם בצאתך', כלומר: זהותך היהודית נוגעת לביתך וד' אמותיך, אך בחוץ אתה שותף מלא לתפיסותיו ולערכיו של המשכיל האירופאי.

לפי אותו קו חשיבה, חלק מהציבור הדתי חי היום לפי הקוד המפוצל של 'היה יהודי בביתך וישראלי בצאתך', כלומר במרחב הציבורי אין שום משמעות תפיסתית ערכית אידיאולוגית לכיפה/כיסוי ראש שעל ראשך, וליהדות שבלבך. לדידם זה ענין פרטי לגמרי. אדרבה, לעיתים הם זקוקים להוכיח ביתר שאת את נאמנותם האדוקה לזהות ה'ישראלית' החדשה הזו: **'אין שום הבדל בינינו'.**

חלק מהציבור הדתי לא רק 'שותף עם חילוניים', אלא נמצא באותה קבוצת השתייכות של אותן אליטות שיצרו מראשית ימיה של מדינת ישראל אידיאולוגיה של 'ישראלי חדש', כתחליף ל'יהודי הישן'

**אליטה זו נמצאת
במסלול התנגשות
חזיתית לריסוק
המדינה, הניסיון
להמציא זהות
ישראלית מחולנת
חדשה נכשל**

ג. 'שיטת הרב קוק הישנה'

'שיטת הרב קוק הישנה', מראשית ימי הציונות, דווקא קבעה אינספור פעמים שיחד עם השותפות המעשית, יהיה זה אסון להיגרר לניסיון של חברי העליה השניה להמציא זהות ישראלית חדשה, תלמידת ההשכלה והתנועה הלאומית האירופית, על חשבון הזהות היהודית הישנה-נושנה.

נהפוך הוא. אנו זקוקים להעמיד אלטרנטיבה רעיונית שורשית לניסיון הזה, אלטרנטיבה שתחבר ברצף אחד עתיק יומין את יציאת מצרים, מתן תורה, מלכות דוד ושלמה, ותקוות הגאולה שאנו מתחילים לממש בימינו.

אך כנראה שנוח ונעים יותר, בקרב חלקים מהציבור הדתי, להיתלות ברב קוק במקום להודות שדרכם לקוחה ככל הנראה ממנדלסון.

ד. שותפים זוטרים

זהות ישראלית חדשה ומנותקת זו הובילה במשך שנים רבות את מערכות המדינה. מאז ימי עליית מפא"י, דרך עיצוב מוסדות המדינה ולאורך עשרות שנים, לא היתה אפשרות בפועל להעמיד חלופה רעיונית. היתה רק אפשרות אחת: להצטרף כחייל. דעותיך לא שינו דבר בתפיסה של מערכות הבטחון, החינוך, המשפט והרווחה. חייל מתייצב. הוא איננו קובע דרך ומדיניות. וכך עשינו, בני הציונות הדתית, על כל מגוון הדעות שבה.

ה. אליטה ישנה במבוי סתום

אך מאז ימי אוסלו, אליטה זו נמצאת במסלול התנגשות חזיתית לריסוק המדינה, לא רק בזהותה היהודית, אלא גם בזהותה הלאומית-ציונית. הניסיון להמציא זהות ישראלית מחולנת חדשה נכשל.

”
זה עניין
רעיוני
ועניין כלל
ישראלי.
אני צופה
שכל
ה'מגזרים',
עם או בלי
כיפה
לראשם,
יצטרפו
לבנות יחד
חלופה
רעיונית
יהודית
ישראלית
חדשה-
ישנה
נושנה,
שתוביל
את מדינת
ישראל אל
האתגרים
הבאים
עליה
לטובה

הוא הגיע למבוי סתום. ה'קוויניקים' של 'צאצאי מפא"י' הפכו מ'ישראלים', לישראלים בביתם וליברלים בצאתם. הניסיון של חלק מהציבור הדתי להישאר נאמן לקבוצת השתייכות זו הוא נלעג ונועד לכשלון. אי אפשר לנתק את מהותנו מה-ד.נ.א. הרוחני של אלפי שנות קיומנו. זה בדמנו. השינוי מתבקש, הגיע עת לחלופה המדוברת מתוך 'שיטת הרב קוק הישנה-נושנה'.

ו. דור חדש של חלופה רעיונית

לא מדובר על שאלה של שותפות. מדובר על שאלה של הובלה והנהגה. חלק ניכר מהציבור הדתי מבין שאת השותפות צריך לקחת לשלב הבא, שלב החלופה הרעיונית. ה'שנבלים' מזהים חלופה רעיונית כהסתגרות, ושותפות הם מפרשים כהמשך ההתבטלות בפני האליטה המחולקת, הדוהרת לתהום. לכן הם עוסקים ב'מי לא מתגייס', המקנה להם מחדש את השתייכותם לאליטות המחולקות של 'צאצאי מפא"י', במקום לאתגר את תפיסות העולם אשר הובילו אותנו אל פי תהום.

ניכר שבת השיח של שנבל בסרטון, פולי ברונשטיין, מאוד להוטה לשמוע שהציונות הדתית תמשיך לשרת את הקו הרעיוני של 'צאצאי מפא"י', ולא תמרוד עם חלופות רעיוניות מבית מדרשם של משה רבנו, רבי עקיבא והרב קוק.

אבל אכן זה מה שמתרחש. הגיע הזמן לרעיונות חדשים-ישנים נושנים, רעיונות המצליחים לשקף ברצף את כל קיומנו מיציאת מצרים ועד כיבוש ירושלים ברצף אחד, רעיונות משיחיים. וזה מקיף מעגלים רבים מאוד מבני הציונות הדתית, אפילו בשלוש ערי הקודש של ה'שנבלים', פתח תקווה, גבעת שמואל ומודיעין. זה הולך לעצב את האליטה הרעיונית הבאה של מדינת ישראל.

זה לא עניין מגזרי. זה עניין רעיוני ועניין כלל ישראלי. אני צופה שכל ה'מגזרים', עם או בלי כיפה לראשם, יצטרפו לבנות יחד חלופה רעיונית יהודית ישראלית חדשה-ישנה נושנה, שתוביל את מדינת ישראל אל האתגרים הבאים עליה לטובה.

קבוצות חדשות הולכות ונוצרות. הן לא מחולקות כרגע לפי מה שיש או אין על הראש. הן מחולקות לפי תודעות של זהות. וזה יביא בשורה גדולה הרבה יותר מהצביון המגזרי הישן של הציונות הדתית.